

Anden juledag 2021

2. juledag, kl. 9.30 i Kappel kirke og kl. 11.00 i Dannemare kirke

109 I denne søde juletid

115 Lad det klinge sødt i sky

114 Hjerte, løft din glædes vinger

125 Mit hjerte altid vanker

129 Julebudet til dem, der bygge

Prædikant: Henrik Gade Jensen

Da det en dag blæste rigtig meget, havde lille Peter svært ved at komme i skole på grund af modvinden. Hver gang han gik et skridt frem, røg han to tilbage. ”Jamen, hvordan kom du så i skole?” spurgte skolelæreren. ”Jeg gik bare baglæns, sagde Peter.

Nogle gange skal man gå baglæns, eller til siden, for at kunne komme fremad. Det nytter ikke noget at tonse løs, og så tro at man kan nå sit mål ved at presse på, anstrenge sig, forcere. For tilværelsen er fuld af kringelkroge og faldgruber, fælder og baghold, så man skal siksakke sig frem eller tænke alternativt om mange ting.

Ak, lykkens dør går ikke ind ad, sagde Søren Kierkegaard. For man kan ikke bestorme den, presse den op eller tvinge den til at åbnes ved stor kraft. Nej, lykkens dør går ud ad, så man må træde tilbage og vente på, den åbner sig.

Det er det samme.

X

Jeg har ofte haft lyst til at skrive en livsstilsbog, der skulle hedde: ”At gå indirekte gennem tilværelsen”. Elle måske ”Omveje er ikke vildspor”.

Det skulle være en hyldest til det middelbare, ikke det umiddelbare, for mange mål i livet kan kun tilstræbes indirekte, ad bagveje og omveje, men vel at mærke er det ikke blinde veje, der fører vild, men snedige måder at nå målet på.

X

Vi skal tit i tilværelsen bruge indirekte strategier, altså ikke bare lige gå løs, men tit gå ad bag- eller omveje. Prøve alternativer. Forsøge med andre muligheder, og se om det lykkes.

Det siges, at bag hver succesrig virksomhed ligger der et par konkurser, at man skal regne med konkurs de første gange. Produktet er måske fint, men så har man ikke lært at markedsføre det, og så forbliver selv den bedste vare jo dødfødt, hvis kunderne aldrig får kendskab til den.

Men så har man lært det, og er moden til at få mere succes næste gang.

Jo, livet er fuld af modsigelser.

x

Vejen til selvstændighed for et ungt menneske sker ofte gennem trods og oprør og vilje til at gå egne veje, og ikke gøre det som far og mor eller familien gerne vil. Det sætter splid i mange familier, når den unge datter eller søn søger andre veje frem i livet end den, som forældrene havde forestillet sig. Det gjorde Jesus også, da han ikke ville være tømrer som sin far – og ovenikøbet definerede sin far som Gud i Himlen og ikke Josef i værkstedet.

Frihed skaber konflikt. Tænk på alle de familiære borgerkrige, som en datters eller søns eget valg af ægtefælle har afstedkommet gennem tiderne.

På samme vis bringes freden ikke kun ved at være venlig og sød, men også ved at hævde sine interesser. Sværdet kan også bringe fred.

Og man kan også miste livet og livslykken ved at være alt for frygtsom for mulige ulykker og sygdomme, så man intet tør og vil. At leve livet indebærer risici. Vil man altid sikre sig og redde sit liv, i tryghedsnarkomani og polstrede puder, så mister man det.

x

Jesu liv og tale er fulde af paradokser.

Der er en masse modsigelser i meget af det, som Jesus siger og prædiker.

Det er dagens tekst også udtryk for.

Hvordan skal vi forstå, hvad der siges, hvis vi skal forstå det bogstaveligt?

- at han ikke bringer fred, men sværd
- at han vil sætte splid i familien, ml. far og søn og mor og datter
- at vi skal tage hans kors op og følge ham

- at den der redder sit liv, skal miste det.

Hvordan giver det mening?

X

Ja, vi skal belave os på, at livet er paradoksalt, modsætningsfyldt.

Det er det, som gør livet svært.

Og som kræver meget situationsfornemmelse i livet.

x

Jesu forkyndelse er ikke en morallære på den måde, at vi får at vide, hvad vi skal gøre. Dertil er hans udsagn alt for flertydige og modsætningsfyldte. Vi kan ikke udlede klare handlingsanvisninger. Tværtimod.

Men jeg mener alligevel – i modsætning til som evangeliet er blevet forstået i rigtig mange år – at der skal være en handlingskonsekvens, der skal være en aktion for enden af evangeliet, for den enkelte. Ikke en almen værdi, men en konkret handling.

Jesus sætter en destination, men vi får ikke at vide, hvad der er den nemmeste vej til målet, men må prøve os frem og se om det lykkes.

x

Forfatteren og kunstneren Poul Henningsen sagde engang: "Den, der vover det forkerte, handler rigtigt. Derved sker det".

Det er **forkert** på den måde, at der ikke er nogen forhåndsundskyldning for at gøre det forkerte, som også kan være det umoralske, anstødelige, blasfemiske.

Men det er **rigtigt** forstået på den måde, at vi i livet lærer af fejltagelser og dermed bør vi også vide, at vi ikke kan leve uden at fejle, og kun gennem fejlene bliver man klogere.

I videnskaberne taler man om, at det er kun gennem forsøg og fejl, trial and error, at videnskaben gør fremskridt.

Frygten for at fejle er fejlen selv, og det gælder derfor også om at kunne gøre fejl, som ikke er for store, fatale og ødelæggende. Man skal prøve sig frem, fumle og fjumre, og så se, hvad der kommer ud af det.

X

Kristendommen blev i munkebevægelsernes tid tit forstået meget strengt og asketisk, så at mennesker skulle kunne leve helt rent og perfekt, disciplinere sig og undgå al nydelse og lyst. Det handlede kun om at skærpe og styrke viljen.

Men det er en forkert konsekvens af Jesu budskab.

For det ignorerer nemlig den tvetydighed, (eller syndighed) der er ved mennesketilværelsen, at vi ofte opnår det modsatte, af hvad vi tilsigter. Og vi ikke kan opnå det gode blot ved at ville det og forcere det frem.

X

Kristendommen er et syrebad, hvor vi stilles overfor paradokser og bagvendtheder, som ikke er så ligetil at forstå og greje, men hvor vi alligevel når frem til et fremskridt og en selvstændighed.

Det er det, som har gjort vores kultur til en dynamisk, moderne, frigørende og innovativ kultur.

Fordi vi hos Jesus bliver bedt om at prøve grænser af, og ikke som skomagerens artige søn blive ved sin læst, men i livet gå nye veje i forhold til det vante og at der tør stilles spørgsmål ved alting.

Det gør Jesus ved at flytte identiteten væk fra forældrene, familien, klanen, samfundet og ved at appellere til os om at følge ham, ikke bogstaveligt i sandaler og kjortel, men åndeligt lytte til evangeliet og leve sit liv som kristne mennesker.

X

I dag er det Sankt Stefans dag, 2. juledag, og epistlen, teksten jeg læste fra alteret før trosbekendelsen, handler om Stefanus, som er den første kristne martyr, der endte med at blive stenet. Han vidnede om Kristus, og det blev ikke vel modtaget.

Og så hørte vi til sidst om en ung mand Saulus, som dengang forfulgte de kristne, men endte med at ændre retning og blive omvendt, og vi kender ham som apostlen Paulus.

x

Også dette viser, at alting ikke går den lige vej. Paulus blev den tidlige kristendoms store budbringer, apostel, men han var selv en, der havde krydset spor, vendt om, taget et opgør med sit liv, været gennem det kristne syrebad, som Jesus forkynder for os.

Det siger også meget: at det er svært at dømmes og at den, der omvender sig, ofte bliver den bedste i den nye tro.

x

Jesus lærer os, at livet er fuld af modsigelser og der er ikke en regelret levelære, hvor vi som ved at følge en opskrift kan få anvisninger på frelse eller det gode liv.

Det gør det ikke nemmere at være kristen, men til gengæld gør det til en stor og krævende udfordring.

AMEN